

R E F L E X E S .

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

La mà de l'estimada es bella, un menjar golafre pels llavis. Es té tota una vida, sinuosa i trencada, trencada i seguida, plena de cotó fluix i paper de vidre.

¿ Perqué una catedral alta, alta, sense sostre, amb unes columnes cizella des, fines, pulides d'aigua, de marbre de mirall, amb un capitell infinitament alt i el basament monstruós, elegantment monstruós; i figuretes còniques de tela negra, ninots de capellà sense barret, amb la corona brillant i opaca, com una llacuna de cel-luloide en un desert de feltre de dol?

Ella no hem dona dret a apretar el seu braç amb les meves mans, no puc arrugar el seu nas contra la meva boca, ni besar el seu clatell, ni els seus cabells d'atzabeja, ni la puc pegar com a un amic, ni puc acostar-me a ella i m'es impossible allunyar-me'n.

Es insofrible veurer cinc bombolles de vidre elàstic empaitar una cria-

tura a través de camps d'herbes de paper i de suro, fugint d'una està
ció, entre fum de vapor, i rodes de ferro d'una immobilitat bellugadi-
ssa i silenciosa. I el mestre rellogat, amb cabellera d'apostol, reta-
llant finestres en miniatura, amb tota la fusta ratada per l'inhabilita^t
del buril, amparant amb una fredor de rialla morta a la criatura fugiti^t
va i posant un baldó fragilíssim entre el nen i les cinc bombolles de
vidre elàstic.

Els ulls glaçats foraden la carn de les parpelles, i acosten les mans
i la boca a l'estimada. Passejem per carrers monocroms, vorejats de fà
briques de perles artificials, totes corcades de finestres altes, amb
reixes de ferro i finestrons sense vidres. Hi ha un camp infinit amb
horitzó de terra, i un trós de paret enrunada i una porta de fusta gr^u
sa plena d'esquerdes. Ella hem colpeja el braç amb insistència i plo-
~~ra i fa~~ resonar dintre el meu pit els cops histèrics de la seva mà de-

liciosa. A darrera la porta hi ha una sala de museu inmensa, amb el sos
tre vidriat i una gran columna en un costat, amb un basament gran, quiet,
d'una quietut que punxa i fereix el cervell. Dintre la sala hi juguen.
Hi ha tot de samarretes blanc-negres i blaves, i els cops apagats del
cuiro de les sabates sobre el cuiro esferic. Enfilat en el basament
veig tot de fileres de gent, perfectamen arrengherats. Cada individu co
rrespón a un forat d'un gran garbell de tripa.

Sona una musiqueta descolorida, gastada, marxes militars sense bigotis,
produïda per músics uniformats, amb gorra de plat, que veig perfecta-
ment però que no se sap aon son. Una veu desesperada s'aixeca de les grà
deries:

- Pareu la música que va a morir un xicot!...

Un xicot... Les paraules s'enfilen cel amunt, embolicades amb paper ve

getal, paraules d'ulls tristos, presoners en un ascensor que no s'ha de parar mai...

La marxa militar cesa, mandrosament, rondinant com un gramofón sense corda.

A les graderies, lluminosa, amb els ulls tancats, verds, una noia agonitza, amb un somriurer de cera verge odiós. Hi ha un sacerdot davant d'ella que l'ajuda i l'empeny a morir amb netedat.

No puc, no puc aguantar mes, i abraçat a la columna crido lentament:

- Farsants!... La noia no morirà!... Seguiu tocant...

La noia hem mira avergonyida, reprén el seu posat natural i el sacerdot fuig, i la marxa militar retorna, lluny, trencada com l'émalt malmés de la porcel·lana vella.

Ella no està al meu costat. Darrera meu, més baixos, assentats en cadires de fusta blanca i boga, hi han tots els membres de la meva família.

- Cerques a la teva estimada ¿no?. La tens davant teu.

Ella està davant meu, vestida de vermell, i plora, plora, plora...

No la puc besar, no puc besar el seu coll, no puc acaronar la seva sinna de verge, perquè ~~han~~ em separa d'ella una boira cristal·lina, densa, d'una opacitat extraordinàriament transparent...

Portar-la agafada del braç, i passejar amb ella per sobre el quitrà endurit, i tastar els seus llavis, llavis prohibits. Rellisquem sobre la molsa seca del pessebre, i ella fuig de mi, s'enlaira com un globus de paper lleugeríssim, amb una rialla de llàstima cruel~~l~~, i es va empetitint; esdevé mes petita que l'estrella de llauna del pessebre.

Per un camí de sorra i etzavares es va ^a una mina petita, estreta, coberta per un porxo amb teulada vella, plena de goteres i fusta corcada.

Em fa engunia l'humitat de la mina, i el seu fang finíssim i repugnant.

Hi han tot de cucs, simpàtics, d'anelles elàstiques, amb potes escorredisses.

! Quina cosa mes bella explicar aquests cucs!...

P.d'A. Cillós.

Reflexe

La mà de l'estimada es bella, un menjar a plaer
pels llavis. Es té tota una vida, viva i trencada,
trencada i repida plena de tot el flux de sensacions
i paper de vidre ~~de sensacions~~

És perquè una catedral alta, alta, sense
centre, ~~sense centre~~ amb unes columnes ~~altas~~
igellades, fines, pulides d'aigua, de marbre
~~sensibles~~ de mirall, amb el capítell infinita-
ment alt i el basament monstruós, elegant-
ment monstruós; i figuerets còniques de tela
negra, ninots de capella sense barret, amb
la corona brillant i opaca, com una llacuna
de cel lúcid en un desert de feltre de dol?

Ella no era dona diet a abretar
el seu braç amb les meves mans, no per
abretar el seu nas contra la meua boca, ni per be-
urar el seu clatell, ni els seus cabells d'atzabeja,
ni la seva pell com a un amic, ni per acostar-
me a ella i m'és impossible allunyar-me'n.
Vivia, i respirava i havia plorat i necessitava i men-
sava i obria i tremava tant com jo, ixis-
monstruós, com els altres, com l'altre.

Es impossible veure una bombolla
de vidre elàstic empaïtar una criatura, ~~monstruosa~~

a través de ~~essa~~ canubs d'herbes de paper ~~de~~
i de suor, fugint de l'estació, entre fum de
vapor, i nodes de ferro d'una immobilitat
bellugadissa i silenciosa. El ~~mestre~~ ~~mestre~~
~~adobler~~ ~~d'aportel~~ mestre allogat, amb cabells
ner d'aportel, retallant ~~essa~~ finestres en mi-
niatura amb tota la furia ratada per l'
inhabilitat del ~~cap~~ brul, amparant amb
una fredor de riulla morta a la criatura
fugitiva i ~~se~~ portant un balde "standard"
entre les cames ~~entre~~ entre el nen i les cinc bom-
bolls de vidre elàstic.

els ulls ~~est~~ glaçats, foradats
la carn de les parpelles, acosten les mans i
la boca a l'estimada. Passegem ben caners
monocroms, varejats de fabriques de perles anti-
guals, tots corcades de finestres altes, amb reips
de ferro i finestrons sense vidres. Hi ha un caput
infinat amb heretjo de terra, i un tros de barret
enrurada i una porta de fusta girava plena
d'esquerdes. Ella ben ~~est~~ colpeja el braç amb
insistencia i plora i ~~paraca~~ fa reverençes dintre
el meu rit els cossos històrics de la seva mà
deliciosa ~~robustesa~~. A darrera la porta hi
ha una sala de muren ~~massiva~~ immen-
sa, amb el nostre vidriat i una gran co-
lumna en un costat amb un basament
gran, quiet, d'una quietut que ~~llegia~~ i punxa
i fereix el cervell. Dintre la sala hi ha
tot de ramonetes blanques i negres,

els
 i cop, apapats del miró de les volutes, sobre
 el miró esfèric. Enfilat en el barament
 veig tot de bilers de gent, perfectament ane-
 glerat ~~tots~~, ~~els~~ ~~corresponsals~~. Cada individu
 a un forat d'un gran garbell de triba,
 i una murriqueta descolorida, gastada,
 manpes militars sense bigotis, produïda per
 missies uniformats, amb goma de plat, ~~que~~
 que veig perfectament però no se sap aon-
 son. Una ven desesperada i apleca de les grade-
 ries:

- Pareu la missia que va a morir un picot.
 un ~~es~~ picot... Les paraules s'enfilen pel ament,
 embolicades amb paper vegetal, paraules d'ulls
 tristes, ~~les~~ ~~persones~~ en un ascensor que no
 s'ha de parar mai...

La manpa militar ~~porta~~ ^{era}, manchrosament, calla
 com un granobon sense corda.

ulls
 a les graderies, lluminosa, amb els Tamarats,
 verds, una noia agorritxa, amb un somriure
 de cara verge odia. Hi ha un sacerdot lan-
 vant d'ella que l'ajuda i l'empeny a morir
 amb netedat.

No puc, no puc aguantar més, i abraçat a
 la columna rígid, quiet, amb fredor:

- Farrants! la noia no morirà!... I equine
toront...

La noia hem mira avergonyida, repren
el seu posat natural i el saber del suig,
i la marcapa militar retorna, lluny,
lluny, infinitament lluny, tancada com
l'esta ^{ella} emalt de ~~ses~~ novel·la ~~ella~~

ella no està al meu costat.

Darrera meu, mes baixos, ossos asseutats en cadie-
res de fusta blanca i boqa, hi han tots els mem-
bres de la meua familia.

- ~~Q~~ Cerques a la teua estimada i no? La tens
a davant teu.

ella està davant meu, vestida de vermell,
i plora, plora, plora...

no la puc besar, no puc besar el seu coll,
no puc acaronar la seva rima de veropel, per-
què hem reparat d'ella una boira cristal-
lina, densa, d'una opacitat extraordinaria-
ment transparent...

Portar-la ~~del costat~~ agafada del
braç, i passejar amb ella per sobre el quitrà
endurit, i tocar els seus llavis, llavis inhi-
bits. Bellisquem sobre la molra seca del be-
noble, i ella fuig de mi, s'endura com un
globus de paper llengüer, amb una rialla
de clàntima en els llavis, i es va enretint;
Esdevé més petita que l'estrella de llum del
persebre.

Per un camí de terra i atzarada
 a una mina petita, estreta, coberta
 amb per un temps amb tendals
 vells, plena de arxers i fusta corcada.

Em fa enveja l'humilitat de la mina,
 el seu sang finíssim i refruquant. Li han
 tot de cues, simpàtics, d'orelles ~~fls~~ elàstiques,
 amb potes excedides...

! Quin valor ~~literari~~ literari tenen aquests cues!

P. A. R. Calde'

or